

ЗАТИРАЊЕ СРБСКИХ ТРАГОВА

Према Билтену у којем је објављен попис становништва, станова и пољопривредних газдинстава 1991. године на подручју пећке општине било је 79 сеоских насеља и град Пећ. Упоређујући називе села из тог пописа са десет година старијим пописом, не уочавају се никакве разлике. До доласка НАТО снага називи насеља су били онакви како су наслеђени од предака, с тим што су их Албанци изговарали у складу са нормама свога језика типа: Бабиће-Бабић, Бело Поље-Белапој, Гораждевац-Гораждевц, Добри До-Добрдол, Милованац-Милаванц и сл.

Међутим, пошто је лако препознатљива етимологија многих ојконима који су творевина српског језика, те подсећају на историјско право Срба да живе ту где су им и преци вековима живели, убрзо је донета одлука да их замене називима својственим одликама албанског језика, али се за нека насељена искључиво Албанцима не предлаже преименовање, те Бућане остаје Бућен, Дреље-Дрелај, Челопек-Чаллапеку, Чунгуре-Чунгур. Међутим, села у којима су до доласка НАТО снага живели Срби, а посебно она у којима је лако препознатљив српски назив редовно су преименована у светлу ономастике албанског језика.

Ваљда под геслом демократизације Косова (Метохија се нигде не помиње) Лепосавић је постао Албанику, Ново Брдо-Артана, Подујево-Бесиана, Глоговац-Дренаси, Косовска Каменица-Дардана, Драгаш-Шари, Исток-Бурими, Обилић-Кастриоти, Србица-Скендерај, (подаци су узети из списка покрајинске изборне комисије за локалне изборе предвиђене за крај октобра 2002. године).

Ако се ови подаци поткрепе и чињеницом да је град на југу Косова у подножју Шаре, још у време друге Југославије званично за Србе био Урошевац, а за Албанце Феризај, и да су за Метохију, пре него што јој је назив ишчезао из употребе, (познато је да назив Метохија потиче од грчке речи *μετοχή* која означава манастирско имање), Албанци редовно избегавали да употребљавају тај назив или су га замењивали називом Дукађини, ионако провидни циљеви демократизације друштва јужне српске покрајине постају убедљивији, а правци куда ти путеви воде-све су провиднији и јаснији.

Једном броју ојконима задржан је корен, а нова основа са новим наставком променила је етимологију. Јасно је да је назив Бабиће настао на исти начин као Виријевиће, Вукосављевиће, Зечевиће у Ибарском Колашину, Тмушићи у околини Берана и многа друга таква на српском говорном подручју. Албанска форма Бабај, поред другачијег облика има друго значење. На исти начин замењен је и назив селу Баране. У досадашњу албанску форму Баран унесена је албанска фонема *dh* која уноси ново значење тако да етимологија облика *Bardhani* одговара значењу које има назив Белица.

Преводом са српског на албански језик основе која је од фитонима промењен је назив селима Дубочак у Бунгаје, (у говору мештана храст је дуб) и Грабовац у Шкозет (Грабовина). У називу Крушевац стручњаци су видели фитоним крушка, па је село добило назив-Дарлеша, а Орашје је преименовано у Аррџез. Ако би се за село Требовиће прихватио нови Блиништ и превео на српски језик-село би се звало Липар.

Нема сумње да су предлагачи нових назива претендовали да докажу неодвојивост територије Албаније и Метохије, те су нека села назвали по племенима или личностима из Албаније. Село **Горажда Вас** из Жичке повеље, које је у Тефтеру Скадарског санцака 1485. године записано под називом **Гораждево**, а у *Девичком катихисису*¹⁾ 1765. године под садашњим именом Гораждевац, преименовано је у Кастрати, иако је вековима чувало име и сачувало национални идентитет и континуитет. Тако је Глођане добило ново име Дукађини, Набрђе-Келменди, Милованац-Хаџизекај, Главичица-Шенђон (Свети Ђон).

Према томе протеривањем Срба из Метохије протерује се и српски језик, а кад су вековима стара српска насеља до темеља уништена, започето је затирање трагова српског битисања на том простору. Зато се систематски мењају географски називи српског порекла и замењују називима прилагођеним језику становништва које је дефинитивно запосело територију Метохије, чији је назив поодавно почео да чили, а сад готово ишчилио.

Р. бр	Дан. зван. назив села	Називи у Повељама	Озн. повеље ¹⁾	Наз. у тефт. и бр. кућа	Озн.т.	Наз. у Дев. кат. и год. пом.	Дан. алб. наз. с.
1.	Баране	-	-	Г. Барани, 21 к Долњи Барани 32 к.	СК	Гор. Баране. 1772. Доње Бар.	Bardhan -i
2.	Бело Поље	-	-	Велико БП, 74 к. Мало БП, 39 к.	СК	Бело Поље, 1761.	Guranjak -u
3.	Брестовик	-	-	Брестовик, 39 к.	СК	-	Gurinë -a
4.	Бролић	Бродлићи	ДХ	Броднић, 9 к.	СК	-	Brolaj
5.	Бућане	-	-	Г. Бућани, 20 к. Д. Бућани, 13 к.	СК	Бућани, 1780.	Bučan -i
6.	Главичица	-	-	Главица -	СК	Главичица, 1765.	Shengjon -i
7.	Глођане	-	-	Г. Глођани, 33 к.	СК	-	Dukëgjini -i
8.	Гораждевац	Горажда вџс	ЖП	Гораждево, 25 к.	СК	Гораждевац, 1765.	Kastrat -i
9.	Грабовац	-	-	Грабовац, 22 к.	СК	-	Shkozet -i
10.	Добри До	Добродоли	ДХ	Добродол, 24 к.	СК	Добродоле, 1761.	Lugmir -i
11.	Дубово	Дубово	СГ	Дубово, 9 к.	СК	-	Drilon -i
12.	Захаћ	Захаћ	Хл	Захаћ, 5 к.	СК	Захаћ, 1780.	Siparnat -i
13.	Јабланица	-	-	Јабланица, 28 к.	СК	Јабланица, 1765.	Gjërgjizë -a
14.	Велика Јабланица	-	-	Велика Јабланица, 38 к.	СК	-	Alba e Madhe
15.	Мала Јабланица	-	-	к.	СК	-	Alba e Vogel
16.	Косурић	Косорићи	Хл	М. Јабланица, 3	СК	Косуриће, 1769.	Kodranik -u
17.	Котрадић	-	-	Косорић, 47 к.	СК	-	Kodrinë -a
18.	Крушевац	Крушевић	ДХ	Котрадић, 16 к.	СК	-	Dardhesh -i
19.	Лабљане	Лабљани	ЖП	Крушевце, 58 к.	СК	Лабљане, 1765.	Llabiani
64.	Липа	Липа	ПХ	Лабљани, 21 к.	СК	-	Nikuçaj
20.	Ложане	-	-	Липа, 35 к.	СК	-	Lozhan -i
21.	Љешане	-	-	Лажани, - к.	СК	-	Leshan -i
22.	Љубенић	Љуболићи	ДХ	Љешани, 28 к.	СК	Љубониће, 1771.	Drinisht -i
23.	Љутоглава	Љутоглави	ЖП	Љуболић, 27 к.	СК	Љутоглави 1774.	Arbanë -a
24.	Накло	Накл вџс	ЖП	Љутоглаве, - к.	СК	Накло, 1765.	Nakëll -a
25.	Непоље	Днепоље	КЋ	Накл, 9 к.	СК	Непоље, 1780.	Fusharë -a
26.	Ново Село	-	-	Днепоље, 30 к.	СК	-	Katundi i Ri
27.	Озрим	-	-	Ново Село, 30 к.	СК	-	Drinesh -i
28.	Почешће	-	-	Озрим, 13 к.	СК	Почешће, 1780.	Fushëmirë -a
29.	Радавац	-	-	Почештхе, 25 к.	СК	-	Kruedin -i
30.	Требовић	Трџбовитићи	ЖП	Радавце, 19 к.	СК	-	Blinisht -i
31.	Трстеник	-	-	Г.Требовић,опустео Долњи Т, 12 к.	СК	-	Trefis -i
32.	Црни Врх	Чрни Врх	ЖП	Трстеник, 12 к.	-	Црни Врх, 1771.	Cërovër -i
33.	Челопек	Челопеди	КЋ	Црноврх(е), 37 к.	-	Челопек, 1772.	Çallapek -u

Милеџа БУКУМИРИЋ

(проф. Универзитетна у Приштини, истраживач је из 2003. г.)

¹⁾Скраћенице средњовековних докумената у којима се помињу насеља

ДЖ Девички каџасџик.

ДХ Павле Ивић и Милица Грковић, *Дечанске хрисовуље*. - Нови Сад, 1976, стр. 340.

ЖП Манастир Жича. Стојан Новаковић, *Законски споменници српских држава средњег века*. - СКА, пета књига, Београд, 1912, стр. 571-575.

КЋ *Карејска ћелија св. Саве*. - Стојан Новаковић, Законски споменници српских држава средњег века. СКА, пета књига, Београд, 1912, стр. 468-475.

ПХ Шафарик, *Хрисовуља цара Стефана Душана којом оснива манастир св. Арханђела Михаила и Гаврила у Призрену* године 1348. - Гласник Друштва српске словесности, Београд, 1862, 266-317.

СП Кнегиња Милица са синовима - *Свештогорском*

Панићелејмону, Стојан Новаковић, Законски споменници српских држава средњег века. - СКА, пета књига, Београд, 1912, стр. 517-520.

СК *Тештер Скадарског санџака из 1485*. године. Приредио Селама Пулаха, Тирана 1974, стр. 488.

Хл *Душан - Хиландару*. - Стојан Новаковић, Законски споменници српских држава средњег века. - СКА, пета књига, Београд, 1912, стр. 468. Стојан Новаковић, *Законски споменници српских држава средњег века*. - СКА, пета књига, Београд, 1912, стр. I-XLII+1-913.

